

Türkiye'de Öğretim Teknolojileri ve Örnek Uygulamalar

BTAE 105 – Öğretim Teknolojilerinin Temelleri

2020-2021 Güz Dönemi

Hafta 4

Türkiye tarihinde öğretim teknolojileri

- 1920-1935 yılları arası
- 1935-1950 yılları arası
- 1950-1984 yılları arası
- 1984 ve sonrası
- Günümüz Eğitim Dünyası

1920-1935 yılları arası Genel Yaklaşımlar

- **Cumhuriyet'in ilk yılları ile beraber**
  - Milli bir eğitim sisteminin oluşturulması
  - Medrese-okul ikileminin ortadan kaldırılması
  - Tevhid-i Tedrisat Kanunu
  - Latin harflerinin kabulü ile beraber alfabe değişikliği
  - Kadın eğitime artan önem
  - Kız-erkek öğrencilerin bir arada okutulduğu karma eğitime geçiş
  - Okulların laboratuvarlarla, araç-gereçlerle donatılması konusunda genelgelerin yayınlanması

1920-1935 yılları arası Öğretim Teknolojileri

- 1926 yılında modern eğitim araçları ile yeni öğretim yöntemlerini öğretmen ve öğrencilere tanıtmak amacıyla okul müzeleri kurulmuş.
- 1928 yılından sonra okul müzeleri aynı zamanda derslik olarak kullanılmaya başlanmış, müzeler projeksiyon ve sinema makineleriyle donatılmıştır.
- 1933 yılında Gezici Eğitim Sergisi düzenlenmiştir. Ankara-Samsun arasındaki tüm tren istasyonları ziyaret edilerek, öğretmen ve öğrencilere ders aletleri gösterilmiştir.

1920-1935 yılları arası Öğretim Teknolojileri

- Öğretmenlere eğitimde sinema ve projeksiyondan nasıl yararlanılacağını anlatmak üzere mesleki konferanslar düzenlenmiştir.
- 1929-1930 yıllarında liselerde kullanılmak amacıyla hayvan levhaları, ziraat tabloları, bitki tabloları, sağlığı koruma levhaları, projeksiyon camları, harita ve marangoz takımları getirtilmiştir.

1935-1950 yılları arası Genel Yaklaşımlar

- **Köy Enstitüleri**
- **Kız ve Erkek Teknik Sanat Okulları**
- **Öğretmen Yetiştiren Okullar**

1935-1950 yılları arası Öğretim Teknolojileri

- **Köy enstitüleri kapsamında (1940-1954)**
  - Gerçek yaşamın işlerinin öğretim aracı olarak kullanıldığı bir sistem
  - “İş içinde, iş vasıtasıyla ve iş için eğitilmesi...”
  - Yaşayarak öğrenme yaklaşımı temelli
  - Her enstitüde müzik aletleri, bir radyo, gramafon ve ihtiyaca yetecek miktarda plak bulundurulması.
  - Somut bir eser çıkarma odaklı → Proje-tabanlı öğretim

1935-1950 yılları arası Öğretim Teknolojileri

- **1947 yılında yayımlanan Milli Eğitim Düsturu:**
  - İçeriğindeki bilgilerle öğretim teknolojisinin o dönemde derslere nasıl bütünleştirilmesi gerektiğinin anlatıldığı önemli bir kaynaktır.

1935-1950 yılları arası Öğretim Teknolojileri

- 1947 yılında yayımlanan Milli Eğitim Düsturunda:
  - Matematik dersinde sayı kavramının öğrencilere öğretilmesi aşamasında fındık, ceviz, sıra, çanta, çöp, eşya resimleri gibi öğretim materyalleri ile öğrenmenin somutlaştırılabileceği belirtilmiştir.
  - Dersin grafikler kullanılarak desteklenmesi gerektiği vurgulanmıştır. → Görselleştirmenin önemi
  - Matematik hesaplamalarının öğrencilerin aylık gelir-gideri gibi gerçek hayatla bağdaştırılarak işlenmesi.
  - Görselleştirmenin öneminden yola çıkılarak resimli sözlükler oluşturulmuştur.

1935-1950 yılları arası

- 1949 yılında basılmış, öğretim yöntemlerinden grupta öğrenme yöntemini ayrıntılarıyla anlatan bir diğer kaynak Okullarda Bireysel ve Toplumsal Etkinlikleri Gerçekleştiren Öğretim Yolu: Grupa Çalışma'dır.
  - Küme ile çalışma yöntemi
  - Öğrenmenin tamamen öğretmen tarafından sağlanmadığı, öğretmenin görevinin öğrencilerin ilgilerini toplayarak sürece rehberlik etmek olduğu belirtilmiştir.
  - Çocukların oyunu sevmesinden ve sıkıcılıktan kurtulmak için oyunun kullanılması gerektiğinden bahsedilmiştir.

1950-1984 yılları arası

- **1951 yılında Öğretici Filmler Merkezi kurulmuştur.**
  - Film çekimleri yapılmış
  - Yabancı kaynaklı eğitim filmleri Türkçeleştirilmiş
  - Ders levhaları ve broşürler basılmıştır.
  - Filmler, makine ve diğer araçlar eğitimde kullanılmak amacıyla okullara ödünç verilmiştir.
  - Öğretmenlere sinema ve projeksiyon araçlarını kullanma konusunda kurslar verilmesi sağlanmıştır.
  - 1976 yılında Eğitim Araçları ve Donatım Dairesi Başkanlığı olmuştur.
  - Öğretmenlere Fen Tabiat Bilgisi ve Laboratuvar araçlarından eğitimde yararlanmak üzere eğitimler düzenlenmiştir.
- **1959 yılında ders araçlarını üretmek üzere Ders Aletleri yapım merkezi kurulmuştur.**

1950-1984 yılları arası

- **Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji bölümünde ‘Grupla Çalışma Tekniđi’ ve ‘Göze ve Kulađa Hitap Eden Araçlar’ dersleri verilmeye başlanmıştır.**
  - Açık oturum, sempozyum, grup çalışması ve münazara teknikleri yaşayarak öğretilmiştir.
  - Avrupa’dan ve Amerika’dan radyo, teyp, projeksiyon makinesi ve sinema makinesi getirtilere bu araçların ders öğrenciler tarafından kullanılmasına imkan tanınmıştır.
- **Okuma odaları**
  - Kitap, dergi, gazete, film, projeksiyon, resim, grafik gibi çeşitli araçlar bulunmaktadır.

1950-1984 yılları arası

- 1960'lı yıllarda eğitim öğretimde mektup, radyo ve televizyon teknolojilerinin kullanılmaya başlandığı görülmektedir.
  - 1961 yılında Mektupla Öğretim Merkezi kurulmuştur.
  - 1962 yılında Radyo ile Eğitim Merkezi ('Film-Radyo-Grafik Merkezi') kurulmuştur.
    - MEB ve Basın Yayın Turizm bakanlığı protokolü ile yetişkinlere diploma vermek amaçlı radyodan eğitim yayınları yapılmıştır.
    - Ankara radyosundan Fizik, Kimya derslerinden bütünlemeye kalanlara yönelik yaz okulu programları oluşturulmuştur.
  - 1968 yılında TRT'nin kurulmasıyla eğitimde televizyondan yararlanma hareketleri başlamıştır.

1950-1984 yılları arası Öğretim Yaklaşımları

- 1974 yılında Mektupla Yüksek Öğretim Merkezi kurulmuştur.
- 1975-1978 yılları arasında bu kurumun misyonu Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu'na (YAYKUR) verilmiştir.
- YAYKUR Açık Öğretim Dairesi Başkanlığı bünyesinde mesleki kurslar, mektupla öğretim programları gibi yapılandırmalarla ara insan gücü yetiştirmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır.

1950-1984 yılları arası Öğretim Yaklaşımları

- **1964 yılında ilk kez üniversitelerde bilgisayar kullanılmaya başlanmıştır.**
  - İstanbul Teknik Üniversitesi bünyesinde 'Elektronik ve Hesap Bilimleri Enstitüsü' kurulmuştur.
  - 1965 Ortadoğu Teknik Üniversitesi, 1969 Hacettepe Üniversitesinde Bilgi İşlem Merkezleri kurulmuştur.
- **1965 yılında Ankara Üniversitesi bünyesinde Eğitim Bilimleri Fakültesi kurulmuştur.**
  - Eğitim bir uzmanlık alanı olarak kabul edilmiş ve eğitim uzmanlığı denilen bu yeni mesleğe üniversite düzeyinde bir kaynak sağlanmıştır.

1950-1984 yılları arası Öğretim Teknolojileri

- **Bireysel öğretim**
  - Davranışçılıktan esinlenerek Programlı öğrenme
  - Hümanizm felsefesinden esinlenerek Yapararak Öğrenme
  - Laboratuvar etkinliklerinde artış
- **Kitle eğitimi ve görsel-işitsel araçlar**
  - Uzaktan eğitime yönelik çalışmalar
  - Öğretim tasarım süreçlerine artan ilgi
  - Öğreneni merkezde tutma yaklaşımlarına eğilimde artış
  - Videokasetlerle Fizik dersi öğretimi yapılmıştır.
    - Gerçek ders ve laboratuvar ortamına girilmeksizin dersin tamamının kasetlerin takibi ile gerçekleştiği, öğrencilerin not aldığı, gerekirse tekrar izlenebildiği ve küçük testlerle öğrenmenin sınındığı bir sistem

1950-1984 yılları arası Öğretim Teknolojileri

- **1978 yılında Eğitim Teknolojisi Dairesi tarafından yayınlanan araştırma raporunda**
  - Okullara gönderilen araç ve gereçlerin Avrupa standartlarında olması genel sıkıntının bunların çoğu okulda hiç açılmadan duruyor olması vurgulanmıştır.
  - Bunun nedenleri arasında da
    - Uygun materyalin bilinmemesi
    - Materyalle birlikte yürütülecek öğretim yönteminin seçilememesi
- **Yabancı dil öğretimde resimli kitapların kullanımı, bu kitapların konuşma ve şarkılarla zenginleştirildiği yöntemlerle beraber kullanıldığı örnekler**
- **Yardımcı kaynaklar olarak resimlerle zenginleştirilmiş ansiklopediler**

1984 ve sonrası

- 1980'li yılların başında eğitim dünyasında bilgisayar
- Bilgisayar destekli öğretim yaklaşımı
- 1990'lı yıllarla beraber eğitim dünyasında İnternet

1984 ve sonrası

- Milli Eğitim Bakanlığında, eğitimde bilgisayar kullanılması amacıyla ilk resmi girişim, 1984 yılında Ortaöğretimde Bilgisayar Eğitimi İhtisas Komisyonu'nun oluşturulması ile başlamıştır.
- Bu komisyon 1984 yılında üniversitelerin ilgili bölümlerinin öğretim üyelerinden ve Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerinden oluşmuştur.
- 1985-1986 öğretim yılından itibaren 'Bilgisayar' dersinin ortaöğretim programlarında seçmeli ders olarak yer aldığı görülmektedir.

1984 ve sonrası

- **Pilot okul olarak seçilen 100 ortaöğretim kurumunda (ortaokul ve liseler) bilgisayar laboratuvarları kurulmuştur.**
- **Başlangıçta bilgisayar dersini verecek öğretmenlerin hizmet-içi eğitim yoluyla yetiştirilmesi yaygın olarak görülmüştür.**
- **1998 yılında Eğitim Fakülteleri bünyesinde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi bölümleri açılmıştır.**

Günümüz aktif projeleri ve etkinlikleri (MEB)

- **FATİH Projesi**
- **EBA Projesi**
- **FATİH Projesi Eğitim Teknolojileri Zirveleri**

FATİH Projesi

- **Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi**

FATİH projesi , bilgi toplumu olma sürecindeki eylemleri tanımlayan Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi, Kalkınma Planları, MEB Stratejik Planı ve BT Politika Raporunda yer alan hedefler doğrultusunda 2013 yılı sonuna kadar dersliklere BT araçları sağlanarak, BT destekli öğretimin gerçekleştirilmesi amacıyla 22.12.2010 tarihinde MEB ve Ulaştırma Bakanlığı arasında imzalanan bir protokolle kamuoyuna sunulmuştur.

FATİH Projesi

- **Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi**

Eğitimde FATİH Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için başlatılmıştır.

FATİH Projesi

- **Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi**

Projenin 3 yılda tamamlanması planlanmıştır.

- Birinci yıl ortaöğretim okulları,
- ikinci yıl ilköğretim ikinci kademe,
- üçüncü yıl ise ilköğretim birinci kademe ve okul öncesi kurumlarının

FATİH Projesi Kapsamı

FATİH Projesi Bileşenleri

- Etkileşimli Tahta
- Tablet
- Yazıcı
- 110 Uzaktan Eğitim Merkezi

Donanım

- Fiber Optik (VPN)
- Bakır(ADSL)
- Uydu

Erişim

- Sunucular
- Depolama
- Network
- Güvenlik
- Destek
- Felaket Kurtarma Merkezi

Veri Merkezi

- Mobil Cihaz Yönetimi(MDM)
- Antivirüs ve Güvenlik
- Loglama
- Sınıf Yönetimi
- Coğrafi Bilgi Sistemi

Yönetim Yazılımları

- Kişisel Bulut Depolama
- Market Uygulaması
- Editör ve Player
- Simülasyon Yazılımı
- Öğretim Yönetim Sistemi
- Arama

İçerik Yazılımı

- EBA Ders, EBA Video
- EBA Kitap, EBA Görsel
- EBA Doküman, Animasyon
- Simülasyon
- Etkileşimli İçerikler
- Bireysel Öğrenme Materyalleri
- Sınıf İçi Öğretim Materyalleri
- Uygulamalar
- Oyunlar

İçerik

- Doküman Paylaşımı
- Ses Paylaşımı
- Video Paylaşımı

Sosyal Paylaşımlar

- Çağrı Merkezi
- Servis Masası
- Hukuk
- Satın alma-Tedarik
- Lojistik
- İletişim
- Tanıtım

Destek

- Teknoloji Kullanımı
- Mesleki Gelişim
- Alan Bazlı Eğitimler
- İçerik Geliştirme
- Uzaktan Eğitimler

Öğretmen Eğitimi

EBA Projesi

- **Eğitim Bilişim Ağı**

- Eğitimin geleceğe açılan kapısı olan Eğitim Bilişim Ağı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından her bir bireyin kullanımına ücretsiz olarak sunulan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur.
- EBA; okulda, evde, kısacası zamandan ve mekândan bağımsız olarak ihtiyaç duyulan her yerde ve her zaman kullanılabilir. Bu da eğitimin dört duvar dışında da gerçekleştirilmesini sağlamaktadır.

EBA Projesi

- **Eğitim Bilişim Ağı**

Bu platformun amacı; bilgi teknolojileri aracılığıyla etkili materyal kullanımını destekleyip teknolojinin eğitime entegrasyonunu sağlamaktır.

EBA, sınıf seviyelerine uygun, g¼venilir ve incelemeden ge¼miř e-i¼erikler sunmakta, eğitim ve teknolojideki yenilikleri takip ederek gelişmeye devam etmektedir.

Peki günümüzde öğretim teknolojileri kullanımı konusunda örnekler neler olabilir?

Bilgisayarlar

İnternet

Mobil
uygulamalar

Akıllı/Elektronik
Tahtalar

Sosyal medya

E-öğrenme

Web-tabanlı
uygulamalar

Web 2.0

Taşınabilir cihazlar
(tabletler, mobil telefonlar)

Öğrenme Yönetim
Sistemleri

Uzaktan
Eğitim

Elektronik
Kitaplar

Beyaz Tahta

Dijital
Oyunlar

Kitaplar

Robotlar

Artırılmış Gerçeklik
uygulamalar

Eğitsel Oyunlar

Yapay Zeka
uygulamaları

Kaynakça

- Çağıltay, K. & Göktaş, Y. (2013). Öğretim Teknolojilerinin Temelleri: Teoriler, Araştırmalar, Eğilimler. Pegem Akademi Yayıncılık
- Keser, H. (2011). Türkiye'de Bilgisayar Eğitiminde İlk Adım: Orta Öğretimde Bilgisayar Eğitimi İhtisas Komisyonu Raporu. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 1(2), 83-94.

E-Portfolyo Kullanımı

BTAE 105 – Öğretim Teknolojilerinin Temelleri

2019-2020 Güz Dönemi

Hafta 4

E-portfolyo nedir?

- **Dijital portfolyo, Elektronik Portfolyo ...**
- **Öğrenmenize destek olan elektronik materyallerin bir arada tutulmasını sağlayan dijital dosyalama sistemi...**
- **Kendinizi çevrimiçi bir ortamda veya web ortamında sunabilme şansı...**
- **Ne öğrendiğinin takibi yapabilmek...**

E-portfolyo nedir?

- Ders çalışmalarımız her an her yerden erişilebilir durumda dijital platformlarda saklanması...
- Öğrenmelerimizi yansıtırma becerisi...
- Öğretmen için öğrencilerin öğrenmesi konusunda geri bildirim...
- Web sitesi geliştirme...
- Blog tutma...

E-portfolio nedir?

Eğitimde elektronik portfolio kullanımı öğrencilerin çalışmalarını biriktirebileceği , sergileyebileceği ve öğrenmelerinin yansımalarını oluşturabilecekleri dijital bir araçtır.

Bu derste E-portfolyo amacımız nedir?

- Ders süresince yapacağınız araştırmaların sonuçlarının daha sonradan dijital ortamda erişilebilirliğinin sağlanması...
- Öğrenci öğrenmesinin izlenebilmesi...
- Öğrenmenin yansıtılabilmesi...
- Dersler kapsamında dijital ortamların kullanımına aşinalık...
- Eğitimde teknoloji uygulamaların yaşanarak keşfi...

E-portfolyonuzda ne görmek istiyorum?

- **Yaratıcılık**
- **Üretkenlik**
- **Yansıtma becerileri**
- **Araştırmacılık**
- **Dijital beceriler**
- **Diğer derslerle ilişki kurma**

Örnek E-portfolio içeriğiniz:

- **Kendiniz hakkında her şey...**
  - Siz kimsiniz?
  - İlgil alanlarınız neler?
  - Neden buradasınız?
- **Bu ders süresince neler yaptım?**
- **Bu ders süresince neler öğrendim?**
- **Bu ders süresince geliştirdiğim çalışmalar, projeler, ödevler...**
- **Araştırmalarım süresince karşılaştığım ilgi çekici kaynaklar (makaleler, uygulama örnekleri, videolar v.b.)**
- **Bu bölüme geldiğimden itibaren neler öğrendim? (Diğer BÖTE derslerinizin yansımaları)**
- **Alanda ilgimi çekmeye başlayan konular?**

E-portfolio geliştirme platform örnekleri

- <http://www.portfoliobox.net/>
- <https://crevado.com/>
- <https://www.coroflot.com/>
- <http://carbonmade.com/>
- <https://www.behance.net/>
- <https://www.tumblr.com/>
- <https://www.wix.com>
- <https://www.weebly.com/?lang=tr>

Ödev 1

A decorative graphic consisting of two horizontal lines. The top line is blue and the bottom line is yellow. Both lines are slightly offset from each other, with the yellow line being slightly shorter and positioned below the blue line.

Ödev 1

---

21. yy öğrenci özellikleri çerçevesinde (Dijital yerli ve Dijital Göçmen, X-Y-Z nesilleri gibi) ortaya çıkan nesillerin özelliklerin incelenmesi

- Yeni nesil öğrenciler nasıl isimlendirilmiştir? Bu konuda yukarıdaki örnekler ve var olan diğerlerinin tanımlarını araştırınız.
- Yeni öğrencilerin rollerini bu bağlamda tartışınız.
- Yeni öğretmen rollerini bu bağlamda tartışınız.
- Yeni teknoloji rollerini bu bağlamda tartışınız. Teknolojinin eğitimdeki rolü ne olmalıdır? Günümüzde ne rolünde kullanılmaktadır.

Araştırma sonuçları sunum olarak paylaşılacak ve dersin ilgili alanına yüklenecektir.